

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések és előléptetések; országgyűlési követek; budapesti napló: Schams Ferencz, budai tolvajcsíny, magyar játékszini előadások, Ole Bull nemzeti színpadunkon, 's a' t.); egyesületi közgyűlések; különféle: Gömör megye magyarosodása és közgyűlése, p. ladányi hírek; 's a' t.) Amerika (a' pörös határokra elvonultak a' csapatok; 's a' t.) Spanyolország (csata Espartero és Maroto sergei közt; az alkotmányosok győznek; harcztéri hírek; emberkereskedés; gyermekrablás; 's a' t.) Anglia (parlamentari ülések Jamaica 's kelet ügyében; az alsóház 60 évre biztosítja az irói tulajdont; a' kormány 8 whig peert nevez ki; kormányindítvány a' két Canada egyesítésére, az orosz trónörökös Londonban; 's a' t.) Franciaország (Mauguin fölrátindítványa elhalasztva; Passy beteg; Abdulkader és a' francziák közt fölbomlással fenyegetőzik a' béke; 's a' t.) Olaszország. Igazítás. Gabonaár.

Magyarország és Erdély.

Ös. k. fls. az országos küldöttségnek Sina György b. urral a' Buda és Pest közt állandó hid iránt kötött 's fölterjesztett szerződését aláírni kegyeskedett.

Ös. 's ap. kir. felsége, Lázár Imrét, az erdélyi k. kancellária eddigi fogalmazóját, ugyanott számfelveti titoknokká; Motesiecky Pál m. kir. udv. kancellária tisztí fogalmazóját, ugyanott tiszt. titoknokká kegy. kinevezni 's Mediero Károly eszéki főpostaigazgatót nyugalmazni méltóztatott.

Ös. k. főhercegsége Országunk Nádora Szűgyény László kamarást és kir. személynöki ítélőmestert nádori ítélőmesterré méltóztatott kinevezni. —

A' nm. m. kir. udv. kamra a' Luliban megüritült vám- és harminczadi czédulaszedőre Gábor István ruszkopoljánai vám- és harminczadi czédulaszedőt; helyette Frankowsky Jánost, a' leordinai vám- és harminczadtisztvisztség felügyelőjét; továbbá a' megüritült zwarini erdőszékre Wolf Otto kolesgarki erdőszét 's helyette Spanyol Ignác hradeki erdőszéktisztviszteret alkalmazá. Slovácsok Ferencz hatvani sótarnok f. e. ápril 29kén meghalálozott.

ORSZÁGGYÜLESI KÖVETEK: Győr megye részről maj. 10én: Szűcs Antal másodalispán és Takács Sándor főszbíró; Szabolcsról: Zoltán János másodalispán és Bónis Sámuel bíró; Máramarosról majus 7kén: Mihályi Gábor főszbíró és Möricz Péter tb.; Zombor sz. k. városról: Konyovics Dávid polgármester és Hanke Albert jegyző; Bereg vgyecéről: Füzéséry Gábor és Lónyay László; Trencsény vgyecéről: Marczibányi Antal és Vitorisz László alispánok; Heves megyecéről: Papszász Laj. tb. és Beöthy Lajos t. főügyész szavazati többséggel maj. 16kán.

A' pesti n. casino választottságának e' f. majus 11kén tartott ülésében Széchenyi István gr. és Pregardt János ur az igazgatóságról, az első ugyan a' közlegő országgyűlésre leendő eltávozásá, a' második pedig gyengélkedő egészsége miatt a' választottság nagy sajnálatára lemondván; a' jövő közgyűlésig és helyettes igazgatókúl Heinrich nep. János és Laczkovics József részes urak kértettek meg, kikre a' pénz-kirendelés (assignatio) is bízott.

Egyesületi közgyűlések. A' kisdedovó intézeteket Magyarországon terjesztő egyesület folyó majus hónap 31kén, a' h. Gazdasági Egyesület pedig június 3dikén délelőtt 10 órakor a' n. casino teremében közgyűlést fog tartani, mellyekre az illető t. ez. részes tagok szíves megjelenése tisztelettel 's ismételve kéretek. Pest majus 16. 1839. Kacskovics Lajos m. k. egyesületi titoknok.

Budapesti napló. Schams Ferencz, több külföldi tudom. egyesület tagja, országos venyigeiskolánk alapítója 's a' német természetvizsgálók tavalyi közgyűlése által elfogadott indítványa következtében az illy országos venyige-iskolák létesítésének Európa szerte csüggedhetlen munkássága terjesztője, kinek neve nemesak hazánkban hanem külföldön is tisztességgel, mivel azzal tettelegi fíradhatlan előmozdítása van kapcsolatban az általános kereskedés egyik legnevezetesebb ágának, a' szőlőtőnek, — nincs többé! Károly főhg bélyei urodalmához tartozó Lakpusztán venyigeiskola-főállítással foglalkodott legközelebb az elhunyt, 's hosszabb életre méltó férfiú 's ottani meghülés következtében ideglázza esett, melly minden orvosi segély dacára f. hó 11kén véget vete közhasznu munkás életének. Ki tudja, mit teljesite munkálkodási körében Schams; mikép csupán hivatásának élt ő, mellynek fontosságát annyira megismerék a' legmagasb uraságok is, hogy vallolati sükeresítésre mindenkor megnyerék a' szükséges eszközöket; ki tudja, melly igen tisztelék a' külföld is a' korán elköltöztet, az bizonytalán fájdalommal érzendi azon veszteséget, mellyet e' véletlen halál hazánkban okozta, 's meg fogja vallani, hogy e' veszteség nem olly könnyen pótolható. Schams életírását közérdeklő fogadná a' közönség. — F. hó 4kén tud. egyetemünkön orvostanári koszorut nyert Elsasz Ferencz, bácsmegyei születésű. Ez alkalomra „Görvélkör“ cím alatt Sadr. 30 lapnyi nemzeti nyelven írott értekezést bocsáta közre. — Néhány nap előtt egy urod. ügyészérkezvén Budára, az egyik várkapu közelében parancsolá kocsisának: hajtna egyenesen a' hidvendégfogadóba, nyitasson szobát, rakassa be a' málhát, 's őt csak este felé várja, mivel sürgetős dolgot kell előbb elintéznie a' várban. Alig haladott néhány lépésnyire a' kocsis, egy esinos öltözötű ifjat pillanta meg, ki figyelmesen szemlélgeté a' kocsit, 's végre kérdé: „Kie e' kocsis?“ „N. ügyvédé.“ „Végre itt van tehát régóta várt kedves jó barátom! De ugyan hol most ő?“ „A' várba ment 's csak este tér vissza.“ „S te hová hajtasz?“ „A' hid-vendégfogadóba.“ „Épen jó; én is oda akarrék menni, 's bevárni szándékozám barátomat. Már összeszólaltunk, hogy egy szobában fogunk ott megtelepedni.“ E' szókkal kocsiba hágtott az uracs, és a' vendégfogadóban mindenről gondoskodék barátja nevében, 's még bort is hozatott. Az ügyvéd mindazáltal korábban talált visszatérni, 's épen rajta kapá a' derék jó barátot, mikép kezdé utiládáját üritetni. Az ügyes tolvaj börtönben várja büntetését. — Egy ház padlásán e' héten

nemi építési igazítás törtévé, gerendák alatt egy isméretlen néber holttestére találtak. A' szerencsétlennek halála nem vala természetes 's huza-mosb idő előtt történheték. — Nemzeti színpadunkon f. hó 11kén „Zam-pa“ adatek; 12kén másodsor „Falusi egyszerűség“; 13kén „Hedvig“ 14kén bérszűnettel „Ismeretlen“ első felv. és Ole Bull hangversenyé kettőzött ár mellett; az egész jövedelmet nemzeti intézetünk pénztárá-nak gyarapítására engedé a' díeső versenyző. Ole Bull másnap Komárom-ba utazék gőzhajón, homa különös küldöttség kísérendi őt Győrbe, ho-vá leghízelgőbb meghívást kapott hangversenyre; onnan Pozsonyba szán-dékozik utazni 's egy két hangverseny után déli Németország felé folytatni útját. 15kén „Lear“ jött színpadunkra; 16kán „Pajzán ifju“; 17kén „Zrínyi“ szomoruj. 5 felv.; Lendvaynét minden pillanatban várják ven-dégszerepeiről. —

A' lipcsei majusi sokadalomról (Jubilatemesse) ránk magya-rokrokra 's termékinkre vonatkozólag röviden e' következők tudomásra mel-ök: A' mostani lipcsei vásárra szállított végposztó száma 130—150 ezerig terjed, melly mennyiségnek alkalmasint három negyed része elkel. Majd minden jó készítésű 's ajánlkozotú közönséges és közep finom német vámszövetesség-ör-szágbeli posztó vevőre talált, még pedig jobbadán a' lipcsei mult mihály-so-kadalmai áron, a' rossz gyártatu posztó azonban csak csökkent áron kelt; sok görög, orosz 's olasz vevő elmaradt, ez utólsók főleg azért, mivel posztó 's gyapjuszöveti szükségüket már előbb Csehországból pótlák ki. Az angol kézművek mennyiségét 's keletét legfőljebb a' vámszövetesség-előtti vásárokéhoz képest. A' franczia és schweizi butorkartont (más szójarás szerint ezicet v. perkaít) 's muszliat jól és számosan vásárolták 's a' pamutke-lmeket általában, mint szinte a' len és kender 's merino és thibet nevű ké-szítvényeket; jól és számosan vásárolták a' eziczoma-ezikket, amerikai prémbőröket, mint szinte a' nyulbort, sertét 's a' kikészített bőrt; de a' gyártatlan bőr ára valamivel csökkent. Az ó gyapjuból igen mérsékelt men-yiség vala eladó, 's ebből a' közönséges és közepfinom-féle jó árra és sza-pora vevőre talált, de a' finomabb fajokra nem igen ugyltek. Aladányosan e' sokadalmat illy, bár nem kemény, de szerfölött hosszadalmas tél után még is jó középserűnek mondhatni, ámbár nem felelt is teljesen meg mindenben minden áru várakozásnak.

KÜLÖNFÉLE: Gömör RRdei szeretve-tisztelt főispáni helytartó-jok elnöksége alatt apr. 29dik 's köv. napjain tartott közgyűlésükben vevén az országgyűlésre meghívó k. kir. levelet, azonnal országgyűlési utasításuk szerkesztéséhez fogtak 's azokat e' gyűlés folyama alatt be is végzék. F. maj. 22, 23 's 24dik napjaira tiszt-25kére pedig követválasztó gyűlés tüzetek-kí Pelsőczre a' főispáni helyettes gróf által; mellynek minél nagyobb rend, illedelem és biztosítással leendő eszközlése végett számos jótékony rendszabályt hozának; e' gyűlés folytában olvastatott föl a' tiszai ágostai hitvallásu egyház-kerületnek Gömörhöz intézett köv. tar-talmu levele is: „T. KK. és RR. Fels. koronás fejdelmünknek 's edes ha-zánknak törvényben nyilatkozottat akarja előtünk szent levén, egye-dül a' meggyőződés útján is csak arra tökéltetők magunkat, hogy mint örökké hív 's engedelmes alattvalók, a' haza legjobb atyja akaratjának és a' hon legforróbb ohajtásának minél előbb mi is örömmel és készséggel lód-ljunk, megfeleljünk. E' végre mielőtt még szerencsésítettünk volna a' tek. KKnak és RRnek végzésse általment legbeeseb felszólító leve-lökkel, már is olly rendelkezéseket 's intézvényeket tettünk, mellyek köte-lességünk tudtából önként mint forrásból aradozának. Ezért is a' tek. KK és RR által történt törvényes, igazságos és szíves felszólításunk, mi a' magyar hon törvényes anya nyelvét létre 's virágzásra hozná, kö-zönségesse 's örökké tenné, csak a' legkedvesb és legnagyobb figyelemre méltott lehetett. Örömmel megteendjük munkás, ápoló, terjesztő 's ala-pító törekvésünket; örömmel és a' legnagyobb készséggel ohajtjuk, akar-juk és virágoztatandjuk magyar honi nyelvünket, a' mennyire csak hatóságunk engedendik. Már falusi, és mezővárosi alsóbb és felsőbb is-koláinkban sőt egyházinkban is, hol talán nyolez század óta sem hangzott ajkáról magy a r nyelv — kedvesen hangzik az 's terjedez. Küzdünk ugyan elemekkel, kivált pedig falusi oskoláink szegénységgel; de időtül várunk, 's a' legbülesebb teremtőtől munkánkra áldást kérünk. Vegyék a' tek. KK és RR őszinte 's legszerényebb nyilatkozásunkat kegyesen 's a' t. Költ Rimaszombaton 1838dik eszt. július 24dik napján.“ — Lá-tlatni ebből, miként G. megyének a' hazai nyelv terjesztése körüli buzgó közbenjárása által ezemmel is egy egész testületet nyertünk meg nyelvünk-nek. — P. Ladány, kegyes hagyományi javakhoz tartozó helységben (Szabolcs megye) f. évi ápril utóján végeztetett kí, tovajlásért 's gyil-kolásért fővetelre ítelt Birizlóné. Nem hagyhatni ez uttal értetlen, mint párosítja szigoru pontosságát csüggedhetlen iparral az uradalmi ügy-véd Nábráczky Antal a' tisztséggel karöltve, a' már szinte kiürthalannak látszó gonosz megfőkezésére. E' lelkes szándék áldott sikerét eléggé íga-zolja, hogy az uradalmi rabok száma, melly 1837ben 140 vala, 1838ban 96ra, az idén pedig már csak 16ra csökkent a' 6—8 ezer népességű helységben. Ujabb példája, miszerint a' fenyték 's célirányos rende-letek csupán akkor érnek ohajtott véget: ha van, ki szíven hordozva az emberiség javát, azokat fogantatja, és sikerelitetőket őrszemekkel kíséri. — Apponyi gr. Parisban estélyt adván a' luccai uralkodó hg tisz-teletére, ez utóbbi magyar, olasz, franczia, német és spanyol nyelve-

ken egyenlő pontossággal beszélgetett a jelenvolt vendégekkel. — Ujvidéken színházat szándék építeni részvény-úton, mellyben váltogatva magyar, szerb és német előadásokkal szándék mulattatni a közönséget. — Nyéken, Hont megyében f. e. april 30kán a mezőn legelő három lovat agyon sujtott a villám; a kocsis, ki kötőféken tartá a nyugtalanzkodó állatot, néhány napi benuháson kívül semmi más sérvet nem szenvedé, s azt is inkább a rendkívüli ijedség okozá. — N. Szebenből máj. elejéről ezt írják: „Városunk szépítettése gyorsan halad elő. Néhány év óta egymásután több csinos izlésű házat láttunk emelkedni, s most már az alváros főutcaiban is kényelmes kövezeten járunk, holott eddig kerekességű veszőly nélkül alig járhatta kocsis arra. Jelenleg tanácskozás alatt van: mikép lehetne e naponkint szebbül városban könnyebb lelékzést eszközölni? E' czélból a régi fal-tornyokat és körfalakat, mellyek csupán régi századokra visszaemlékeztetési tekintetből lehetnek böcsesek, lerontatni szándék, minek üdvös következménye az leend, hogy a közel hegység-ből gát nélkül fog a városba áradozhatni az egészséges levegő. A déli körfal egy részének leromboltatását már megkezde, s egy torony is engedni volt kénytelen a romboló esakányoknak, miután annyi század viharival tudott dacolni. Ez által szép világos tért nyer városunk a vásárra jövő fakocsik állomásául, s a főutca sokkal nyájasb tekintetű leend. Kivánatos, hogy e szép kezdetet több kövesse, és a falak s toronyok minélelőbb végkép pusztuljanak el, annyival inkább, mivel ez utóbbiak csak a denevérségnek szolgálnak laktanyául. Kár hogy eddig nem engedé ezt véghez vinnünk rendkívüli ragaszkodásunk a régihez! — Az árvíz által károsultak fölségelésire Torda megye küldött 250 f., Udvarhelyszék 400 f., Szatmármegye 420 f. 20 kr., Győr-megye 61 f. 23 kr., a ménesi kamrai tisztartóság 40 f. 30 kr., mind pengőben. — Moldvai hírek szerint Jassy martius 17dikén majd iszonyu jelenetek láthelye lön. Egy csapat gonosztevő ugyanis a várost több oldalon fölgnyujtani, a metropolitát, fejedelmet és számos vagyonos boér megölni szándékozik. Az aga értesülvén e' dologra, azonnal 60 gonosztevőt fogatott el a czinkos szövetségéből, s néhány ezek közül már mindent kivallott. Rövid idő előtt egy gazdag zsidó holttestét lelék Jassyban az utcán, kit egy boér pénzkölesön iránti ügyben házába hivatott s utóbb életétől foszta meg. —

A m e r i k a.

(Az éjszakamerikai pörös határokról elvonultak a csapatok. Biddle az egyesült statusok bankelnöke letévé hivatalát.) Ujyorki april Saig terjedő lapok szerint az egyesült tartományok s Anglia közt a pörös határok ügyében minden békes színt ölt; e' lapokugyanis közlik az ujbraunschweigi s mainei kormányzó és Scott tábornok közti levelezést, melly a britt és éjszakamerikai csapatok visszavonultával végződik a pörös határszélekről. Scott tábornokot, ki mérsékelt s méltányos bánásmódja által okozá főleg a mainei kormányzó hevessége lecsilapultát, Ujyork előkelő polgárai, érdemei elismerésül, nyilvános ünnepellyel tisztelék meg, sőt ujyorki kormányzóságra, mint kijelöltet, ajánlandják s a szövazatszedés rája nézve már is igen kedvezőleg mutatkozik. Fairfield mainei kormányzó fölölzetá polgárkatonaságát; had-készületei statusa részirül 5—600 ezer dollár költséget okoztak. Mennyire meg van elégtelve a központi kormány e' dolgok fordulatával, kitünik a washingtoni Globe, hivatalos lap, egyik cikkéből, mellyben Scott tábornoknak hála nyilvánítottatik a kormány részirül s békeeszközlési munkálata a legméltányosabban ismértetik el. Van Buren az ujyorki törvényhozósághoz intézett levelében, mart. 29éről, azon biztosítást nyujtja, miszerint mindent elkövet, mi az ország érdeke s becsületével összeférhető a' dolgok mentülelőbbi kiegyenlítése végett a' pörös határkérdést illetőleg. — Az éjszakamerikai kereskedés legfontosb hire Biddlenek, az egyesült statusok bankelnökének, visszalépte; az Ujyorkban e' miatt keringő vad koholmányokra az ottani Gazette következőleg nyilatkozik: „Biddle sem Angliába nem menend, mint különösen megbizott, a' határkérdés ügyében, sem pénzügyminister nem leend; hasonlag nem hiheti az, kit isten józan ésszel álda meg, hogy a' bank összedül s Biddle elhagyja azt, mint patkányok szokták az elmerülő hajót; visszalépte egyedül egészségi tekintetből történt. Lemondása első hírére a' pénzkelet esökkent ugyan, de már ismét 1 pCttel magosabban áll, mint ezelőtt.“ Biddle utódjaul Dunlap Tamást híresztelgetik, ki jogtudósága mellett több év óta igen jó hírben áll a' pénzügy s kereskedési tárgyakban ismerete miatt. Biddle letéptekor a' bankigazgatók, hivatala viselése tekintetéből, felirással tisztelék meg. —

Tampicoi mart. 17eig, s matamorasi 16kaig terjedő hírek szerinta' kormánycsapatok Tampico felé nyomultak a' zendülési pártot onnan elűzendők; egy éjszakamerikai hajó horgonyzott Tampiconál, szükség esetén az e' városban lakó egyesült statusok polgárainak ótalmat adandó. A' Franciaországgal legujjabban kötött békeszerződés, melly a' lázadók minden reményit elvevé francia segélyben bizhatás iránt, hihetőleg az országban helyreállitandja a' köznyugalmat. —

S p a n y o l o r s z á g.

(Emberkereskedés; Gaviria fiainak elraboltatása. Az angol követi állomás.) Madrid april 29ikén: „April 12ikén titkos tanácsot létesite a' trónkövetelő s annyira ment a' mérsékletű ösvényen, hogy vagyon- és személybiztosítást is ígért a' spanyoloknak. Ótalmazóji azonban legszembetűnőbb gúnyt üzenek urok ez ígértebül. Köztudomásu, miszerint Mancha, Castilia és Estremadura tartományokban minden legaljasb rabló csapat „Vik Károly és vallás“ jelszó alatt üzi véres kicsapongásait, mikhez hasonlókat alig tudnak előmutatni a' történeti évkönyvek. Pyrenéeken tul azt hiszik talán, hogy a' trónkövetelő nem tudja s nem helyesli jogszerűsége ótalmazóinak e' tetteit. A' vérengző Palillos mindazáltal Mancha, s Toledo főparancsnokának nevezi magát a' trónkövetelő által aláirt rende-

let következtében, s melle díszjelektől ragyog, miket a' főhadiszállásról kapott. Európa eltöltá a' rabszolgakereskedést, a' rablófészkeket eltörle, s most egykedvűleg tekint azon gyalázatos emberkereskedésre, mellyet a' trónkövetelő emberei üznek. Cabrera remes katonaságát nem fogja senki egyenközebe tenni azon rablócsapatokkal, mellyek Mancha és Estremadura tartományokban szerte csatangolnak, s mégis épen most, midőn személy- és vagyon- biztosságot nyujt a' trónkövetelő, Cabrera tisztjei nagyobb szemtelenséggel üzik az emberkereskedést, sőt még Palillos gyalázatosságát is túlhaladják. Polo és Marconell Guadalaxara és Cuenza tartományokon keresztül vonultokkor 400 embert, s köztük 18 asszonyt hurcolának el magukkal, hogy iszonyu váltság-bért zsaroljanak ki tőlük, mikép azt korább időkben kalózkodók szokták tenni. S mind ez azon ürügy alatt történik, mintha az 1833 óta nem fizetett adót akarnák ez által behajtani. Ebből ítélhetnek már most a' spanyolok, mit várhatnának szerencsétlen visszahatás esetén. Ha jogszerűség palástja alatt nyíltan üzhetni az emberkereskedést, mivel a' madridi kormány nem alacsonyulhat visszatörüláshoz nyúlásra ez undok ipar-ág ellen, ugy épen nem csudálhatni, hogy e' jövedelmes kereskedést folyvást nagyobb kiterjedésben törekszenek üzni a' carlospártiak. Egy eset, melly rövid idő előtt a' fővárost is eléríté, világosan tanusítja ezt. Tegnapelőtt reggel két férfi jelent meg az itteni kegyes szerzet házában a' az igazgatónak levelet nyujtá át, állítólag Gaviriától a' királyné kinstárnokától és Spanyolország legdúsabb férfjától. Ez iratban jelenté Gaviria, miszerint épen születésnapját ünnepli s azért magánál szeretné látni a' szerzet iskolájában tanuló két fiát, kérvén egyszersmind az igazgatót, küldené ki fiait mezei jószágára e' levél átadójá által. Az igazgató nem gyaníthatván semmi rosszat, előhivatá a' két fiut, kiket azonnal kocsira ültete a' két idegen, és elhajatott. Néhány óra mulva véletlenül Gaviriával találkoztván az igazgató, kiviláglott a' esalás, melly szerint Gaviria két fiát nagy váltságdíjesikarás végett rablák el. Nem igen nagy távírságra t. i. a' várostul visszaküldék a' kocsit a' rablók s a' fiukat két lovasnak adák át, kik azonnal a' hegységbe iramlottak velök. Gaviria család vigasztalhatatlan. A' carlospártiak jelenleg Montalbant ostromolják, két mérföldnyire Segurától. Polo és Marconell Aragoniába tértek vissza embereikkel. Espartero Bercedobul april 23ikéről írja, hogy a' carlospártiaktól megrongált los tornosi utat ismét helyre állitattá. Véleményem szerint a' cortes fölölzetást már most bizonyosnak tarthatni. Perez de Castro ministeren kívül az egész kormány egyértelműleg a' fölölzetás mellett nyilatkozik, olly megtoldással, hogy lemondani szándékok hivataljokról, ha a' kormányzó királyné ellenkeznek megerősíteni e' végzésöket. Mivel pedig minden oldalról érkeznek kérelmek a' királynéhoz, mellyek a' fölölzetást sürgetik, a' minis terek mindenkép törekszenek elhítenni vele, hogy a' közkívánat nemteljesítése mulhatlanul népmozgalmat szüend, tehát a' királyné csakugyan akarhatja ellen is kénytelen lesz új cortest híni össze, melly esetben Perez de Castro leteendő hivatalát. Lissaboni levelek szerint a' Londonbul legközelebb oda érkezett gőzös azon hírt hozá, mikép az ottani angol követ, Howard de Walden L., hasonló minőségben a' madridi udvarhoz fog küldetni. Clarendon l. távol van ugyan Madridtól; de azért követi állomásáról még sem monda le, s így annál kevésbbé adhatni hitelt a' főnebbi híreknek, mivel Howard l. Portugáliában nem igen tudá tekintetet szerezni az angol névnek, s ez okbul rosszul fogadná őt Madridban. A' spanyol udvarnál nehéz teher a' követi hely, mellynek nem minden ember képes megfelelni. —

(Harczteri hírek. Espartero kérédő nyilatkozata.) Madrid, april 27ikén: „Azon ellenséges csapat, melly Guadalaxara és Cuenza tartományokban dult, alkalmasint visszavonult, mert Quiroga tábornok végre csakugyan megindult egy zászlóaljnyi gyalog katonasággal s két század nemzetőrrel üldözésre a' fővárosbul. Mivel azonban keletnek intézék futásukat a' zendülők, tehát Quiroga egyenesen délnek indult, s jelenleg Aranjuezben tartózkodik; katonasága rokonai már előre is örvendnek, hogy Quiroga rövid idő mulva épségben hozandja vissza szerettiket, kik illy dicső hadjárás után bizonyosan díszjeleket kapandnak jutalmul a' kormánytól. Holnap más fényes katonai színjátéknak leendünk tanuji: Madrid környékén ugyanis 36 dandár lovasságot szerkesztének a' királyné tábornoki, s e' 3600 lovas holnap délután a' városba jövend s a' Prado egész roppant terét lependi el, hol szemlét tartand fölötté a' királyné, ezután pedig az egész várost be fogja járni a' szép sereg. E' mutatványval hihetőleg azért örvendeztetik meg Madrid lakosait, hogy a' szép látványban vigasztalást nyerjenek erőszakkal elszedett lovaikért s egyszersmind tisztelni tanulják a' kormány előlátását, melly szerint elzárva pihenteté e' tetemes haderőt, míg az ellenséges zsákmányzók néhány mérföldny távolban kedvök szerint pusztíták a' vidéket. Ayerbe hadosztálya Molinából ismét visszatért Darocába. Van Halen april 21ike óta folyvást Murviedroban tartózkodik. April 19ikén Artosa és Onda közt a' központi hadseregből 12 tisztet 1 lelkészt 2 kadétot és 1301 közkatonát cseréltek ki ugyanannyi carlosi fogolyért; az alkotmányosak mindazáltal olly igen szomorú állapotban voltak, hogy száznál több azonnal a' kieseréltetés után meghalt közülök. — Espartero apr. 22ikén Villarcayobul távozni és hadi munkálkodásit megkezdeni szándékozik, nyilvános lapokban pedig következő szavakat vélt közleni szükségesnek: „Ha a' szerencse nem távozik tőlem s reményem, hogy nem fog távozni, ugy kis idő mulva látni fogják, melly hitelt adhatni a' békeszerződésokrüli fecsegéseknek. Megesküvém az 1837iki alkotmányra, Ilik Izabella királynéra s anyja kormányzóságára s inkább kész vagyok meghalni, mint eskü-szegővé lenni. A' trónkövetelővel soha nem fogok egyezkedni.“ Ezalatt a' ministerség mindedig nem tudá egymás közt a' corteskérdés iránt megegyezni. Perez de Castro határozottan ellenzi a' cortes fölölzetást, s e' tekin-

tetben egészen a kormányzó királyné akarójára támaszkodik. A pénzügyminister ellenben semmi ármányt nem hagy használatlanul társai és a kormányzó királyné körül a cortesföloszlatás kiküzdésére, jól tudván hogy csupán ez egyetlen mód által tarthatja meg helyét legalább még bizonytalan kis időre az ingadozó ministerségben. Ismervén személyes befolyása nagy erejét, mellyel a kormányzó királynénál bír, s mellyet nagy ügyességgel folyvást növelni tud, mindenkép azt törekszik ő fölséggel elhíttetni, hogy új cortesösszehívás legnagyobb mértékben szükséges e pillanatban, s egyedüli kívánata az egész nemzetnek. E tervének nagyobb nyomadékaul, titokban kérelem-intézésre ösztönzi a föllengősai kerületi küldöttségeket a királynéhoz új cortes összehívás iránt. Már a madridi tartományi küldöttség is intéze illy kérelmet a kormányzó királynéhoz, és születésnapján nyújtá be azt neki, hogy annál kellemesebben lehessen meg vele. —

(Csata Espartero és Maroto seregei közt. Az alkotmányosak győztek.) A Moniteur következő telegrafi sürgönyt közöl Bayonneból május 4-éről: „Espartero Pena del Moro elfoglaltatását jelenti ápril 27-dikén, s Maroto megismeri azt ugyanazon napi hivatalos jelentésében; mellyet mindazáltal azon nyilatkozattal törekszik enyhíteni, miszerint néhány álmásit elfoglalá az alkotmányosoknak, mit maga Espartero sem tagad, de egyszeresmondja, hogy azokat tüstint visszafoglalá a kir. testőrség. Santanderi május 2-iki levelek szerint Ramales erősséget elhagyák a carlosiak s jelenleg Guardamino körül kezdenek összpontosulni. Május 1-jén Diego Leon elfoglalá Belascoaint, hol egyszeresmond 5 álgyu juta birtokába. —

A n g l i a.

(Parlamentí ülések Jamaica s kelet ügyében.) Az ápril 26-iki felsőházi ülésben Aberdeen l. kérelmet mutata be az újfoundlandi kormányzat megvizsgáltatása iránt. E kérelemben nagy hajóhoz hasonlíták e szigetet, melly horgonyon fekszik a tenger közepén. A lakosság nagyobb részint csupán halászból s kereskedőből áll. Az ottani törvényhozó ház, mellyet panaszokkal terhel az érintett kérelemben a lakosság, jobbadán olly férfiakból van szerkesztve, kik legkisebb törvényhozási fogalommal sem bírnak; van e férfiak közt egy szolga is, ki tíz fontnyi évdíjért eseléd egy helybeli kalmárnál, s a törvényhozó házban jelenléteért napdíjúl egy guineet kap. A visszaélések leginkább a kath. papság részről származnak, miképz a kérelem bővebb magyarázatokkal előadja. Normanby l.: „A ház alkalmasint nem várja tőlem, hogy az újfoundlandi törvényhozó ház tökéletes kimentését magamra válloljam. Én e tekintetben legnagyobb mértékben ellenkező tudósításokat kapék. A gyarmathivatal komolyan fog ez ügyben dolgozni; de most még nem látom tanácsosnak, hogy parlamentvizsgáló választmányt nevezzen ki e célra a ház.“ Brougham: „Kötelessége a kormányznak e csiklandós kérdésre egész figyelmét fordítani.“ Normanby: „Biztosíthatom a házat, miszerint a kormány el van határozva komoly méltánnyal viseltetni azon gyarmatparlamentí rendszere szükséges módosítására.“ Az alsóházi ülést következő szókkal nyitá meg e nap Hume: „Szándékom vala kérdést intézni a külügyek ns statutitoknokához. Noha nem látom őt helyén ülni, mégis a ház elibe terjesztem azt. Szeretném tudni: mennyiben alaposak azon hírek, miket, némelly lapok az ellenségeskedés kiütéséről rebesgetnek Mehemed Ali és a fényes porta közt, s milly közbenjárulásra van ez esetben elszánva kormányunk?“ Russell: „Nem tudunk semmit illy ellenségeskedés kiütéséről. A kormány mindenkép azon helyzetben törekszik megtartani a nevezett két hatalmat, mellyet az utóbbi szerződészek tettek elejökbe.“ Hume: „Én örömmel hallom ezt, mert valami kellemetlen eseménytől rettegek.“ Russell: „Mielőtt a ház jövő hétfőig elhalasztaná ülést, szabadságot veszek magamnak némi fölvilágításokat adni azon ösvényre nézve, mellyen a kormány a Jamaica iránti törvényjavaslat ügyében haladni szándékozik. Ő föls. ministersége éretten megfontolá e tárgyat s az igen tisztes átelleni baronet (Peel) azon nyilatkozata daczára, melly szerint biztonság előtt az indítvány elmellőztetését fogja szorgalmazni, el van határozva követelni a háztól azon rendszabályokban megegyezést, mellyek az ügyre nézve multhatlanul szükségesek. Midőn azonban egészen nézve szilárdul kívánja föntartani a kormány a törvényjavaslatot, egyszeresmond kész módosítottatását engedni meg azon záradéknak, melly az alkotmány öt évi föl függesztését kívánja, mert ez időhatárt körülmények szerint rövidíteni is lehetne. Hogy a háznak tökéletes ismeretet szerezzek e tárgyról, jelenem, miszerint csak május 3-án ohajtom azt biztonság elibe hozatni. Aztán Canada iránti törvényjavaslattal lépének a ház elibe.“ Peel: „Szükségesnek tartom kifejezni az okokat, miknek következtében fölszólítam a házat, hogy csak érett megfontolás után fogjon Jamaica kétszázados alkotmánya föl függesztéséhez. Igazság kívánja, időt engednünk a jamaicai törvényhozó háznak hibás lépte jóvá tételére. Csak azon esetben hagyhatom helyben a ministeri indítványt, ha bizonyos határidő mulva is folyvást makacsul maradna meg eddigi nyilatkozat mellett a kérdéses képviselőház. Én itt nem ellenséges pártszellem sugalmát követem; sőt legyen meggyőződve ő föls. kormánya, miszerint én is kész leendek minden szükséges fölhatalmazást megajánlani számára, mihelyt azt a körülmények kívánni fogják; e pillanatban mindazáltal szilárdul tagadom illy körülmények létét e kérdésben.“ Russell: „Megjegyzem, mikép az igen tisztes baronet ajánlata következtében a kormány nem lenne képes bizonyos támadható időszere kívánatoknak megfelelni.“ Hume: „Ime most élvezi politikája gyümölesit a kormány. Kérem a ministerséget, adjon időt a jamaicai törvényhozó háznak, az itt történők megtudására. Én részemről egész erőmből fogom ellenzeni a ministeri indítványt, melly alkalmasint tetemes kisebbségben maradand. E vitázat sikere fontos következményü leendhet. Londonban ápril fogytán mindinkább nagyobb hie-

delemre kezdte kapni azon állítás, miszerint Melbourne és Russell, ez gyöngéledő egészség, amaz pedig unottság következtében, kilépni szándékoznak a ministerségből; e hirt mindazáltal annyiszor rebesgeté már a tory sajtó, hogy hitelt nem igen érdemel. —

(Az alsóház 60 évre biztosítja az irói tulajdont. A kormány 8 whig peert nevez ki. Elegy.) Az alsóházi ülésben május 1-sején Warburton neveltségivé az ellenzést Talfourd indítványa ügyében. Miután már megkezdé tanácskozását a biztossággá alakult ház, W. összesen még 21-szer tett indítványt annak elhalasztására, míg végre barátinak türelemfonala is megszakadt. Indítványt mindenkör 56—127 szónyi többséggel veté földre a ház. Sibthorp ezredes azon megjegyzést tevé, miszerint ő igen jól tudja valódi okát a tisztes bridporti követ börszöngésinek, melly csupán abból áll, hogy tulzó radical baráti egyik vélemény-rokonuk megtiszteltetésére nagy ünnepi lakomát szándékoznak ez este tartani, és azon tisztes férfit (Hume urat) egyszeresmond díszes ezüst készülettel megajándékozni, az igen tisztes szónok s baráti tehát attól tartanak, hogy majd meghül a leves és hal, mire az ülésteremből kiszabadulhatnak. Duncannon l. egyenesen megvetésre méltóknak tartá Warburton azon okait, mikkel az elhalasztást támogatni törekvék. Miután a tanácskozást csakugyan megkezdék s a két első bevezető cikket el is fogadák, másképp iparkodék háborgatni a rendet Warburton; mire Patlen ugyanis szükségesnek ítélte következőleg nyilatkozni: „Én nem találhatom helyesnek, hogy az igen tisztes követ e házban költse estelijét.“ (Kaczaj. Warburton, ezáfolni akarván Sibthorp főnebb állítását, ételt szede ki zsebeiből és jó ízűn kezdte falatozni.) Most 60 évre kívánta Talfourd az irói tulajdont biztosíttatni. Némelly követek ellenzési után végre 45 szóval 27 ellen csakugyan elfogadá Talfourd indítványát a ház. Warburton még most sem nyughatván, elégtelenségét fejezé ki Talfourd azon bánásmódjával, melly szerint épen semmibe nem veszi az olvasó közönség jogait, sőt egészen megakarja azt ezektől fosztani, mire Godson következő igen helyes megjegyzéssel válaszolt: „Közönség és jog, valóban szép két szó, de nem vagyok képes fölfogni, mikép követelhetne az igen tisztes közönség jogot valamely magányos személy tulajdonára. Az irót és családját illeti a jutalom elmeszülöttiért, nem pedig az olvasó közönséget, melly pénziért tanulmányt s elvet merit az elmeművekből.“ A többi egyes záradék vitatását éjfel után továbbra halasztá a ház. — A ministerség következő 8 új peert nevezte ki: Talbot de Malahide, mint Furnival báró; John Stanley mint Alderley b.; Villiers Stuart mint Decies b.; Brownlow Károly mint Largan b.; Chandos Leigh mint Stoneleigh b.; Bielby Thomson mint Wenlock b.; Ridley Colborne mint Herling b.; és French Arthur mint Fregne b.; e szerint tehát 8 szótat szerze magának a ministerség a felsőházban, az alsóban pedig nem veszte semmit, mert az új peerek közül egyik sem ült most az alsóházban. — Május 1-sején este mintegy 300 javításbarát fényes lakomával tisztelé meg a korona és horgony címü vendéglőben Hume urat politikai buzgó fáradozásáért Codrington hajóvezér, a navarini hős, elnöklete alatt. E lakmározó társaság egyszeresmond igen díszes theekészülettel ajándékozá meg ezüsből a népszerű parlamentí szónokot. Általányosan hiszik, miszerint folyvást növekedő népszerűsége mellett ismét a székesmegye képviselője leend legközelebb alkalomkor Hume. Az est főszónoka O'Connell volt, ki Brougham ellen több éles kifakadással élt, mit a vendégek egy része nem legnagyobb örömmel hallgatott. —

(Alsóházi ülések.) A május 2-iki alsóházi ülésben indítványt tön Lushington föliratintézés iránt azon hivatalos levelezés előterjesztése végett, melly legközelebb a britt és franczia kormány közt britt alattvalók kármentesítése ügyében folyt azon veszteségek miatt, miket azok kereskedése 1834 óta az afrikai nyugati partvidéken szenvedének. Ez indítvány leginkább azon hajókat érdeklé, miket a francziák a portendiki partvidéken törvénytelenül föltartóztatának, melly esemény már többször szolgálá vitatási tárgyat a parlamentben. A jogtudós követ azon megjegyzéssel zárá előadását, hogy ideje már valahára megtanítani a franczia nemzetet, miszerint sem ministersége, ha még csakugyan szerencsés leend ministerséget nyerhetni (kaczaj), sem királya, ki ez elv szerint szeret uralkodni: „tel est notre plaisir“, tovább nem fog büntetlenül játszhatni a britt érdekekkel. Grote támogató az indítványt. Palmerston mindazáltal ellenzé olly papírok előterjesztését, mellyek foglalattja iránt még most is folynak a diplomatai levelezések, egyszeresmond szilárd bizalmát fejezvé ki, miszerint a franczia kormány kész leend minden jogszerű kármentesítést eszközölni. E nyilatkozatra önként visszavoná indítványát Lushington. Ezután Royd Rise indítványa föliratintézés határozaték a koronához az angol délkeleti partvidék kikötői állapotja megvizsgáltatása iránt. Ez indítványt különös hévvel támogató Codrington, mivel véleménye szerint szükséges olly kikötőkrül gondoskodni, hol támadható háboru esetén biztos menedékre találhasson az angol hajóhad, mellynek mindig rendes kikötőbe futásra alkalma vagy ideje ninesen. A ministerek nem ellenzék a föliratot; Thompson aldermán azon mellékindítványt, melly szerint ugyanazon időben az éjszakkéleti partvidéket is megvizsgáltatni kívánta, mindazáltal nem vélek elfogadhatónak, mivel az igen tetemesül fogta volna most a költséget szaporítani. — Gibson a dán vámrendszert hozá még e napon szönyegre, mivel állítása szerint nagy részint a külföld nyomasztó vámtörvényinek tulajdonítandó az angol kereskedés folytonos hanyatlása. Másnap (május 3-án) a jamaicai alkotmány-föl függesztés ellen szóla Peel, leginkább azon szempontbul indulván ki, miszerint nem tanácsos s nem is jogszerű tett 200 évig létezett s általányos népszerűséget nyert alkotmányt hirtelen föl függesztetni valamely gyarmatban. Labouchere, a gyarmatministerségi titoknok, támogató a szándékolt kormány-rendszabályt, melly elkerül-

hetlenül szükséges, ha a parlament kívánja, hogy a rabszolgaságot megszüntető törvény kívánt sikerű legyen Jamaicában. Hume ellenzé az indítványt, s egyenesen tory szelleműnek bélyegé azt. A szabadelmű sajtó csipős gúnyjal tetézi a torykat, kik olly nagy lélekisméretességet mutatnak most az alkotmányok fűtartása iránt, holott egészen ellenkezőt tanúsítanak, miglen kormánypolezon ülének, és többször az anyaországban is fölfüggeszték a személyes szabadságot. — Newcastle hg helyébe Scarborough gr. lett Nottinghamshire lordhadnagya. A ns gr. határozottan szabadelmű, mi újabb siralmakra fakasztá a tory lapokat. — Ministeri lapok folyvást neveltségessé parkodnak temi a chartisták holdvilágnál tartatni szokott gyűléseit, noha csakugyan nem tagadhatni, miszerint e mozgalmak napról napra nyugtalanítóbb alakot öltenek, s mindinkább tervszerűbb egységet fejtenek ki. Lancashire több helyén kiszolgált katonák gyakorolják hadi mozdulatokban és tüzelésben a népet. —

(Törvénytelen gyűlések elleni kir. felszólítás.) Május 31-én titkos tanácsot tartott a királyné, mellyből következő felszólítást boesáta közre a törvénytelen gyűlések ellen: „Miután tudtukra juta, miszerint egyesült királyságunk néhány részében legközelebb számos ember törvénytelen gyűlést tartta hogy magát és másokat fegyverforgatásokban gyakoroltasson vagy épen katonai fordulatokat s kifejezéseket tegyen, az illy gyűlések pedig alattvalóink és tekintetünk nyugalmát s biztosságát veszélyesítik, következőleg tiltvák, még pedig száműzési vagy büntetőintetés alatt, tehát szükségesnek tartottuk, tekintvén azon veszélyes következményeket, melyek illy törvénytelen tettekből mulhatlanul származának, ha azokat tovább is büntetlenül hagyjuk, illy gonosztevők ellen törvényszerű büntetést hozni folyamatba, s titkos tanácsunk javaslata következőben e felszólítást boesátni közre, ezennel minden békebirónak, sherifnek, s más polgári tisztviselőnek szigoruan parancsolván: mindent elkövetni az illy törvénytelen gyűléseken megjelenők elfogatására és törvény elibe állítására. Mivel pedig egyesült királyságunk némely részeiben nagy számmal gyűltek össze az emberek, kik közül sokan bunkókkal s fitykösökkel valának fegyverkezve, s a nyilvános béke megtörésére fölszólításaink által nagy nyugtalanúságra hozák alattvalóinkat, s mivel e gyűlések törvényekkel ellenkeznek, országunk nyugalmát és népünk vagyonát veszélyeztetik, tehát szigorú kötelességükké tesszük a békebirónak s egyéb tisztviselőnek, hogy teljes erejükkel iparkodjanak tiszteletet szerezni a törvényeknek és gátolják az illy törvénytelen gyűléseket. Isten tartsa meg a királyt. E felszólítást a chartisták naponként aggasztóbb mozgalmihozak létre. Lancashireben olly fenyegető alakot kezd ölteni e forrongás, hogy a 79dik ezred két osztályt Dublinból Liverpoolba és Manchesterbe vala kénytelen szállíttatni a kormány. A Corkban állomásozó vasasvezérek is parancsot kaptak e városba indulásra. Llandloesben sajnos rendzavarok történtek. Az ottani chartisták ugyanis huzamosb idő óta fegyverrel készítgetvén föl magukat, csoportonként kalandozának szerte a vidéken s a bérlőktől mindenütt elszedék fegyvereiket. A belminister, értesülvén az esetekről, három rendőrtisztet küldte a hely színeire Londonból, kik egyesülve az ottani hatósági tisztviselővel néhány rendzavarót elfogatának. Ez általános fölkelésre szolgált jelül az egész közel vidéken. Az ingerült nép pisztolyokkal, kardokkal és dzsidákkal fegyverkezve először is a csapásokat rohaná meg, hol a foglyok ideigl. őriztettek, az ablakokat s ajtókat beverék és a foglyokat szabadságba helyezék, a rendőroket pedig a koresmárossal együtt elűzik, s azután az egész házat kirablák. A londoni rendőroket közül kettő sebet kapott, egy helybelinek pedig kalapját szurák le fejéről. Május 31-én tökéletesen a zavargók hatalmában volt az egész város, kik különösen a közel bányákban dolgozó napszamosakkal növelék erejüket. Egy nappal e kiesapongás előtt tulajdon pártjokbeli embert hídrol a folyamba vetének, mivel a társaság egyik alapszabálya ellen vétett. Az ottani gyártulajdonosok egy része futásban kerese menekvést. Trowbridgeben is nyíltan rablásról s öldöklésről kezdnek szólni a chartisták, s hogy rövid idő mulva fegyveresen indulandnak London felé. Egy ottani gyógyszerész óngolyókkal töltött üvegetön ablakába illy aláíráttal: „Lapdacsok a toryk számára.“ A gyermekek „Halál vagy szabadság“ fölíratu zászlókkal bolyongnak szerte az utcákon, s Londonban is mozgani kezd Feargus O' Connor vezérlete alatt a nemzeti gyűlés.

(A kormány egyesíttetését hozza indítványba a két Canadának.) A május 3-ki alsóházi ülésben következő üzenettel jelent meg Russell a ház sorompi előtt a korona részéről: „Ő fölsége czélszerűnek tartja tudatni a házzal, miszerint felső- s alsó-canadai alattvalóink jövődjölétét előmozdítani véli, ha törvényhozásra nézve a két tartományt egyesíti, azon időponttól kezdve, mellyet a parlament határozand. Ő föls. tehát ajánlja a háznak az e tekintetben elibe terjesztendő rendszabályok czélszerű vizsgálatát, meglevén győződve, miszerint a ház e fontos tartományok mindennemű érdekeit egyesíteni fogja olly rendszabályokkal, melyek képesek maradandólag biztosítani északamerikai népének szabadságát.“ A főbbi törvényjavaslat vitatását maj. 6-án ajánlá megkezdetni Russell. Ezután a jamaicai törvényjavaslat kerüle ismét szőnyegre, de a ház ezuttal is határozat nélkül oszlott el. A felsőházban Canada iránt hasonló törvényjavaslatot olvasa föl Melbourne. —

(Az orosz trónörökös Londonban.) Május 3-án Vilmos Henrik németalföldi hg kíséretében Rotterdamból Deptfordba érkezék az orosz trónörökös. Déli 12 óra tájban adaték tudtára Shirreff kapitánynak, a deptfordi hajógyár parancsnokának, hogy a hollandi kormánygőzös közelit a nhggel. A lövészség s pattantyuskar azonnal parancsot kapa szokott tisztelgésekkel fogadni a magas vendéget. Néhány pillanat mulva közelite a gőzös, és Shirreff azonnal elibe eveze tiz kir. hajóslegénnyel gyönyörű skarlát

egyenruhákban bársony süvegekkel. A kapitányt illedékekkel fogadá a nhg, kinek partra léptét 21 algyulöves ünnepélyesíté, míg a zenészkar az angol nemzeti dalt harsogtató. Miután Shirreff kapitány a parton várakozó britt haditiszteket bemutató a nhgnek, kíséretestül szállására vezeté őt, hol diszes reggeli várakozék reá. Torrington l. 6 föls. szolgálattelvő kamrása 5 perczet késett, s így nem fogadható dereglyéből ki-leptekor a nhget. —

Rendkívüli alkalommal érkezett frankfurti kereskedő levelek szerint május 10-én a francia kormány maj. 7-én azon hírt kapá telegrafi uton, miszerint az angol ministerség, melly az alsóházban (híhetőleg a jamaicai kérdésnél) őt szózatall kevesebbseghben maradt, összesen benyújtá lemondását maj. 7-én, mi újabb hírek szerint is tökéletesen valósul. —

Franciaország.

(Mauguin fölíratindítványa elhalasztva. Elegg.) A május 4-iki követkamrai ülésben hosszas beszéddel támogató fölíratindítványt Mauguin, s az utóbbi 9 év alatt történt minden ministerségi fordulatot szigorú bírálat alá vett. Girod de l' Ain, a peesétőr, nem gondolá elkerülhetlenül szükségesnek e pillanatban az illy fölíratintézet a királyhoz, főleg azon okból is, mivel szerinte rövid idő mulva vége fog szakadni e nyomasztó fordulatnak. Néhány közbenszólalkozás után a kamrai többség elhalasztás mellett nyilatkozék, s határozata lón, hogy május 8-ig még türellemmel fog állandó ministerségre várakozni a követkamra. — Perpignan april 28-iki hírek szerint Gervais Corbière, ki Alibaud pörében megjelenni volt kénytelen a pairszék előtt, ismét fogságra került, a király élete ellen koholt merény miatt. Közelebb körülmények a főbbi napon még nem valának tudva. — Az ideigl. ministerség nem igen látszik hinni halála közelítését, mert a nyilvános munkák ministere indítványt készül tenni vasutépítés iránt Parisból Belgiumba, országos költségen.

(Passy beteg. Abdelkader s a francziák közt fölbomlásal fenyegetőzik a béke.) Parisi május 5-iki hírek szerint Passy néhány nap óta gyöngéledik, és sem a kamraiülésekben sem magányos felekezeti gyűlésekben nem vesz részt. Molé gr. Angliába utazott. Jaubert gr. több fiatal tudós kíséretében keletre szándékozik. Marseilleből Konstantinápolyig Texier Károly ismét utazó kísérendi őt. Onnan Görögországba fog utazni Jaubert, Texier pedig Kisázsia és Perzsiába. — A követkamra május 4-iken megújítá hivatalosztályt, s 18 választás közül nyolczat a baloldal s balközép nyert. — Algéri april 27-iki levelek az ország bel-részeiből érkezett arabok állítása után azon nyugtalanító hírt közlik, miszerint Abdelkader igen komolyszerű harcokszületekkel foglalatos, még pedig valószínűleg a francziák ellen. A kara-mustafai és fonduki táborból folyvást erős őrscapatok indulnak a metüdzsai síkságot őrsczemmel tartani. A tábornagy szakadatlanul küldözget hírnököket a táborszemi állomásokra s legszigorubb vigyázatot gyakoroltat minden oldalon. Néhány katonacsapatot a francia határookra küldte, hogy annál gyorsabban értesülhessen az emir minden mozdulatáról. A közel tanyázó kabylok használni ohajtván e zavart, francia bírtokra készülnek rohanni, lól szokás szerint barmokat fognak rablani. April 19-iken egy a francziákhoz szító kulugli törzsoek parancsot kapott a határok átlépésére Hamza vidékén, s egy igen népes vásár meglátogatására 6 órányi távolban Kara-Mustafától a hegyek közt. Mivel a francia parancsnok félt, hogy a kabylok háborgatni fogják e szövetségeseket, tehát 3 század francia katonaságot adott velük ótalmukra; alig haladának mindazáltal keresztül a határokon, tüstint Ben-Zamun rettegett főnök vezérlete alatt hatalmas kabyll csapat állá el utjokat. A támadott esata nemigen véres volt s csak néhány pillanatig tartta; mert a francziák szövetségesi azonnal visszavonultak sebesültikkel. E körülményből is bizonyosnak vélik jósolhatni a háborukiütést Abdelkader és a francziák közt. Az emir azonban aratás utániig minden esetre hallgatni fog. —

Olaszország.

(Lengyelországban s a déli tartományokban csapatok összevonulása.) A lengyel határokról következőleg irnak: Már rég idő óta nem volt olly nagy mozgalom az orosz csapatok közt, mint jelenleg; ugyanis majd minden ezred, melly Lengyelországban állomásoz, változtatá tanyáját s Oroszország beljéből tetemes erősítvények érkeznek, a hadsereghez csatlakozandók, melly a varsói hg főparancsnoksága alatt áll kizárólag. Meg nem foghatják okát ez átköltöztetésnek; hiszik azonban, miszerint olly helyzetbe akarják magokat tenni, hogy rendkívüli esemény alkalmakor illőleg készek legyenek, tekintetük fentartására. Ugy látszik, hogy Pétervárott azon surlódások, mellyek Franciaországban a különféle hatalmak, Németországban pedig vallást illetőleg léteznek, nagy aggály tárgyai, főleg azon okból is, mert Lengyelországban mind vallási mind politikai szakadás elemei nagy mértékben tápláltatnak. Ez, ugy gondolják, azon ok, melly az orosz kormányt a lengyelországi seregnek olly karbani helyzetetésére kényti, melly első pillanatra is hatósan kezelhetné munkálkodását. Más részről az orosz déli tartományokban is hasonló csapat-összevonulásokról beszélnek, szóval minden hatalmas mutogatásra látszik czélzani.

Igazítás: Az egrí főkapitán részről országgyűlési követül Frimm János helyett: Kovács Mátya kan. és csakugyan Roskoványi Agoston kan. uu. küldetnek, s e szerint kérjük Jelenkorunk 38 száma hibás tudósítását megigazíttatni.

Gabonaár: Pest, május 17-dikén: Tiszta buza 155, 140, 130; — Kétszeres 116, 110, 100; — Rozs 95, 90, 85; — Arpa 76, 70, 65; — Zab 65, 63, 60; — Köles —, —, —; — Kukoricza 95, 90, 85; —; Köles kása 190 pesti m. v. garas.